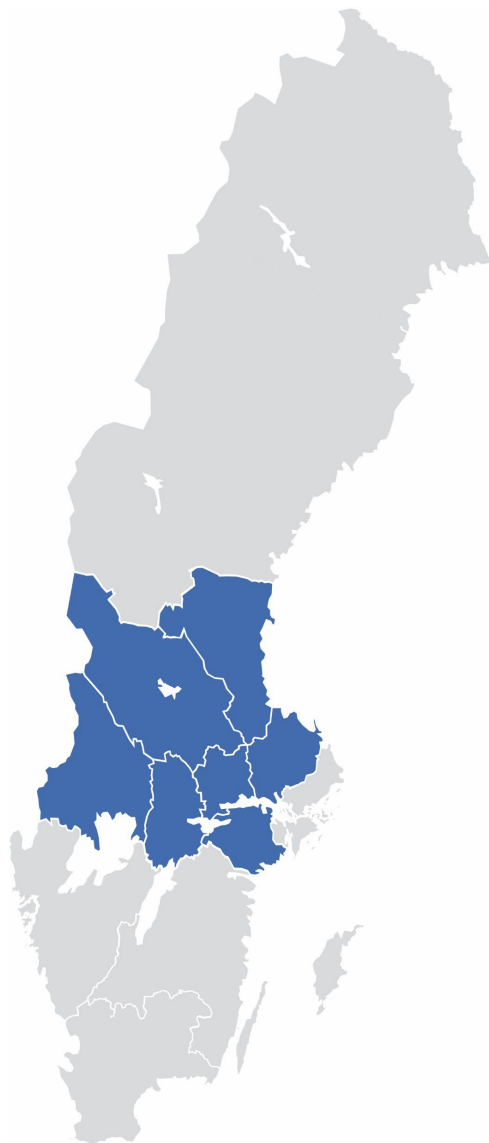

Sjukvårdsregion Mellansverige

Katarina Wijk

Föreståndare Sjukvårdsregionala forskningsrådet

Professor, Forskning- och utvecklingsdirektör, Region Gävleborg

Strategi

- Fortsätta etablera en regionövergripande forskningsinfrastruktur
- Skapa goda förutsättningar för att bedriva forskning
- Digitalisering och effektivare användning av hälsodata för forskning
- Forskning ska vara en integrerad del av grunduppdraget
- Patientsamverkan i forskning

Exempel forskningsfinansiering

Utvärderades den smärtlindrande effekten av kombinationen hud-mot-hudkontakt, amning och föräldrars vaggång. RCT-studie

Praktiknära forskning har inspirerat vårdpersonalen på studieorterna att i det dagliga arbetet börja provta barnen i famnen på föräldern under exempelvis amning.

- Forskning har visat att nack-specifik träning med internetstöd och 4 besök till fysioterapeut har lika bra effekt som regelbunden träning med besök 2 ggr/v i 12 veckor vid långvarig nacksmärta efter whiplashskada (Peterson et al 2023).
- 20 fysioterapikliniker i 7 regioner: Sörmland, Gävleborg, Dalarna, Uppsala, Örebro, Västmanland och Skåne. 547 patienter

Forskningsrådets organisation

Målbild för ökad klinisk forskning i Sjukvårdsregion Mellansverige

Målsättningen är att genom forskning producera kunskap som bidrar **till bättre behandlingsmetoder, patientnytta**, jämlik vård och ökad hälsa för Invånare.

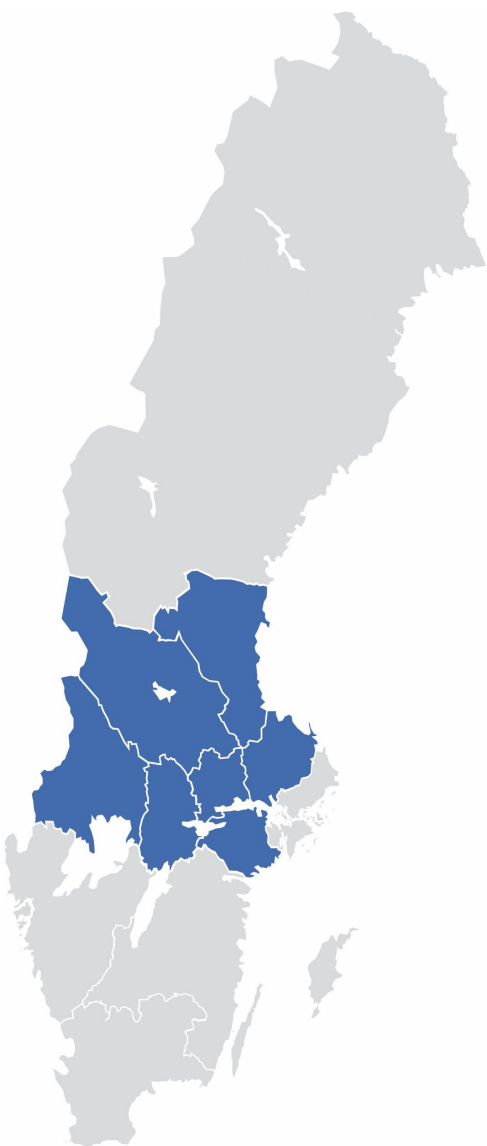
Målsättningen är också att inte stanna vid forskningen utan att andra delar av sjukvårdsregionen aktivt arbetar för att **forskningsbaserad kunskap** och lösningar verifieras och implementeras, vilket bidrar till ökad kunskapsstyrning i form av evidenssäkrade behandlingsmetoder och innovationer.

Exempel

Studien (*The Journal of Bone and Joint Surgery*) visar att patienter med spiral- eller snedfrakturer i fingerben klarar sig lika bra med enbart rörelseträning som med operation. De slipper därmed onödiga ingrepp, återhämtar sig snabbare och minskar sjukskrivningstiden – samtidigt som vårdkostnaderna halveras.

Peyronson F, Ostwald CS, Hailer NP, Giddins G, Vedung T, Muder D. Nonoperative Versus Operative Treatment for Displaced Finger Metacarpal Shaft Fractures: A Prospective, Noninferiority, Randomized Controlled Trial. *J Bone Joint Surg Am* 2023; **105**(2): 98-106.

Målbild för ökad klinisk forskning i Sjukvårdsregion Mellansverige, *fortsättning*

Inom Sjukvårdsregion Mellansverige finns etablerad **stödstruktur för forskning** bland annat genom en regional nod, Forum Mellansverige. Målsättningen är att ytterligare stärka en sammanhållen forskningsinfrastruktur och därmed möjliggöra för fler och större gemensamma forskningsprojekt, gärna i samverkan med industri, i Mellansverige.

Samverkan ska fortsätta utvecklas för att på så vis bidra till en fortsatt stark regional infrastruktur för klinisk forskning av hög kvalitet som ger bästa möjliga förutsättningar för utveckling av hälso- och sjukvård.

Forum Mellansveriges forskningsinfrastruktur

- ✓ Nodsamordnare, en per region, träffas varannan vecka
- ✓ Juristnätverket
- ✓ Biostatistiknätverket
- ✓ Monitoreringsnätverket
- ✓ Utlämnandenätverket för hälsodata

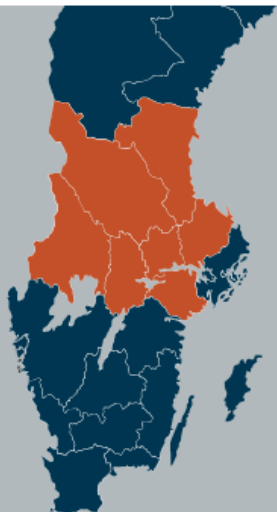
Se mer på: forummellansverige.kliniskastudier.se

Uttag av hälsodata

Så gör du uttag av hälsodata i Sveriges regioner.

Som forskare kan du begära ut hälsodata som kan användas i forskning. Via kartbilderna nedan kan du se hur du ska göra för att begära ut hälsodata i Sverige regioner.

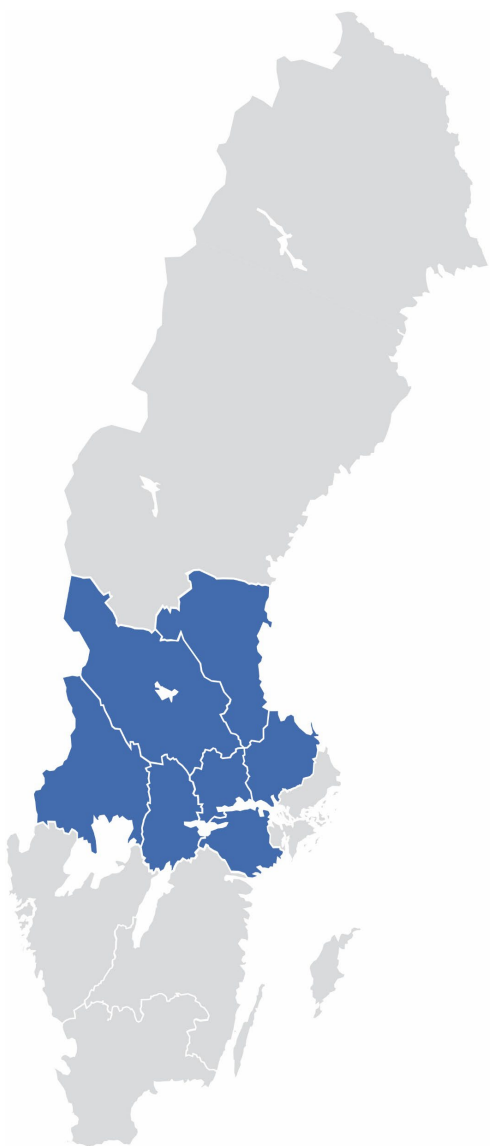
Se hur du begär ut data i din region

Mellansvenskt
utlämnandenätverk

Exempel ärende: Utlämnande av röntgenbilder

- Patellafrakturer - demografi, resultat och reoperationer, en studie från Svenska Frakturregistret
- Kohortstudie på 9000 patellafrakturer mellan 2011-2023
- Alla regioner berörda av utlämnande – olika antal från varje region
- Enheterna där röntgenbilderna finns föra över röntgenbilder enligt befintlig praxis

Målbild för ökad klinisk forskning i Sjukvårdsregion Mellansverige, fortsättning

I sjukvårdsregionen ska aktiv **samverkan kring forskning fortsätta ske och stärkas**. Nära samarbete med aktörer inom området som andra regioner, universitet, högskolor, myndigheter, forskningsfinansiärer och Life science-industrin är en förutsättning.

Aktiviteter ska ske som underlättar forskningsverksamhet genom att bygga stödsystem som bygger vidare på befintlig struktur. Sjukvårdsregion Mellansverige arbetar aktivt med färdplan för Life science.

Fokusområde 1: Systemövergripande samhandling vid komplexa vårdbehov

♡ Spara som favorit ✎ Skriv ut

Invånare med komplexa vårdbehov möts av fragmenterade system och brist på samordning. Det skapar brister i kvalitet, resursslöseri och ojämlikhet. Vi möter framtidens behov med en förnyad och samverkande offentlig sektor, där individens hälsa, egna förmåga och långsiktiga välbefinnande är i centrum.

Vinnova ansökan: Projektet SamProv, inom sjukvårdsregion Mellansverige

Syfte: skapa en gemensam regional modell för **hantering av företagsinitierade kliniska läkemedelsprövningar**. Projektet ska förena sju regioners kompetens, resurser och strukturer för att ta fram ett gemensamt erbjudande och avtalsförslag till life science-sektorn. Projektet kommer att utreda hur:

- Stärka regionernas koordinering och resurseffektivitet.
- Säkerställer patienternas tillgång till innovativa behandlingar.
- Möter industrins behov av tydlighet, förutsägbarhet och kontaktvägar.

Fokusområde 1: Systemövergripande samhandling vid komplexa vårdbehov

Vi skapar goda förutsättningar i Mellansverige för att bedriva forskning

- Hälsodata
- Digitalisering
- Patientsamverkan

Inom en klinisk cancerstudie undersöks exempelvis:

- hur en behandling kan användas mest effektivt
- hur ett läkemedel tas upp, verkar och bryts ner i kroppen
- hur man bäst utvärderar en behandling
- vilka biverkningar som kan uppkomma i samband med en behandling.

Pågående kliniska studier

Antal studier i Sjukvårdsregion Mellansverige

Antal studier:

2155

Startade under 2024:

466

Läkemedelsstudier:

405

SJUKVÅRDSREGION
Mellansverige

 Kliniska Studier
Sverige
Forum Mellansverige

Forskning i Mellansverige – exempel

☰ **CNN Health** Life, But Better Fitness Food Sleep Mindfulness Relationships

Pain after a heart attack linked with higher risk of death over next eight years, study finds

By Jen Christensen, CNN

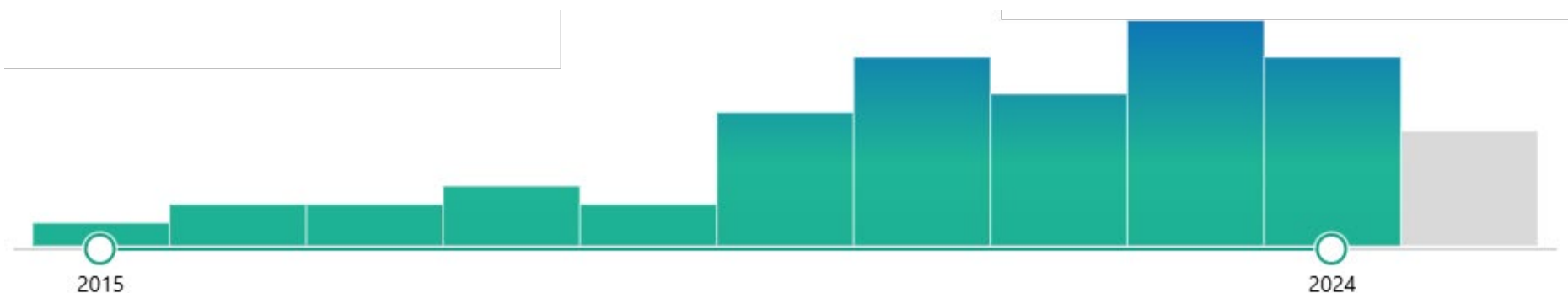
🕒 4 minute read · Published 5:31 PM EDT, Thu August 17, 2023

Studien (*Journal of the American Heart Association*²), som även [lyfts fram av CNN](#), visar att smärta efter hjärtinfarkt är en starkare dödlighetsrisk än rökning. Patienter med måttlig eller svår smärta löper betydligt högre risk att dö inom några år efter infarkten. Resultaten betonar vikten av att behandla och följa upp smärta för att rädda liv.

Vixner L, Hambræus K, Ang B, Berglund L. High Self-Reported Levels of Pain 1 Year After a Myocardial Infarction Are Related to Long-Term All-Cause Mortality: A SWEDEHEART Study Including 18 376 Patients. *J Am Heart Assoc* 2023; 12(17): e029648.

Forskning i samverkan

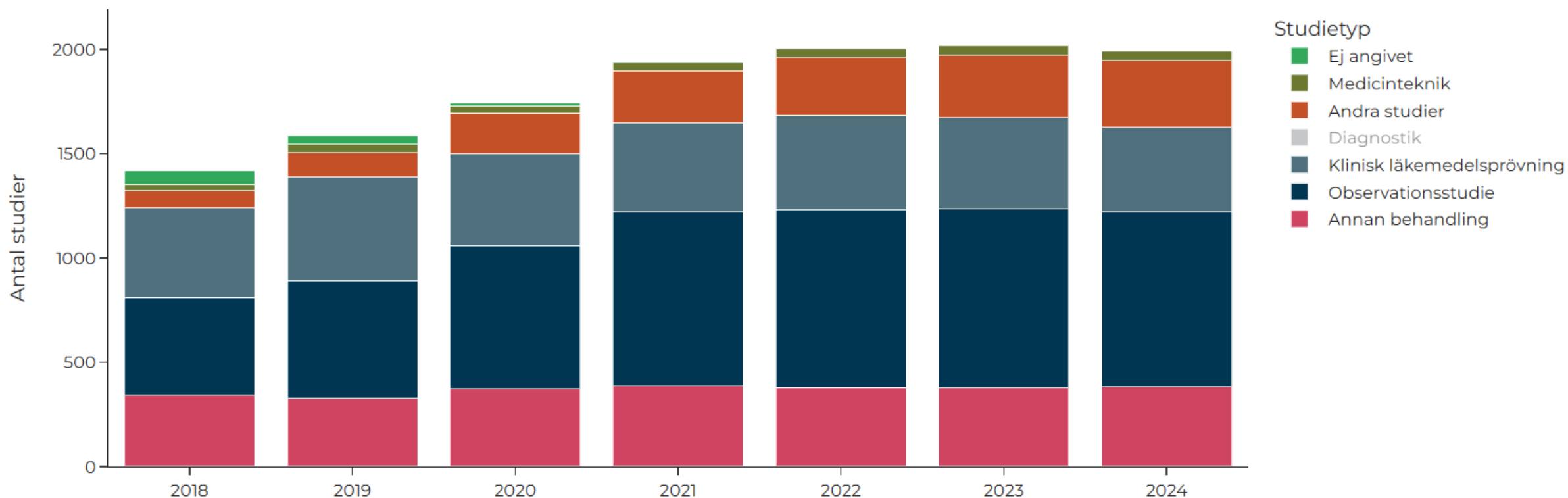

Antal publikationer i PubMed (2015–2024) där minst två av de sju regionerna i Mellansverige (Dalarna, Gävleborg, Västmanland, Uppsala, Värmland, Sörmland och Örebro) samverkar genom författar- eller affilieringssamarbete. Den grå stapeln för 2025 visar antalet publikationer fram till och med maj.

Här skriver man något som beskriver sammanhanget

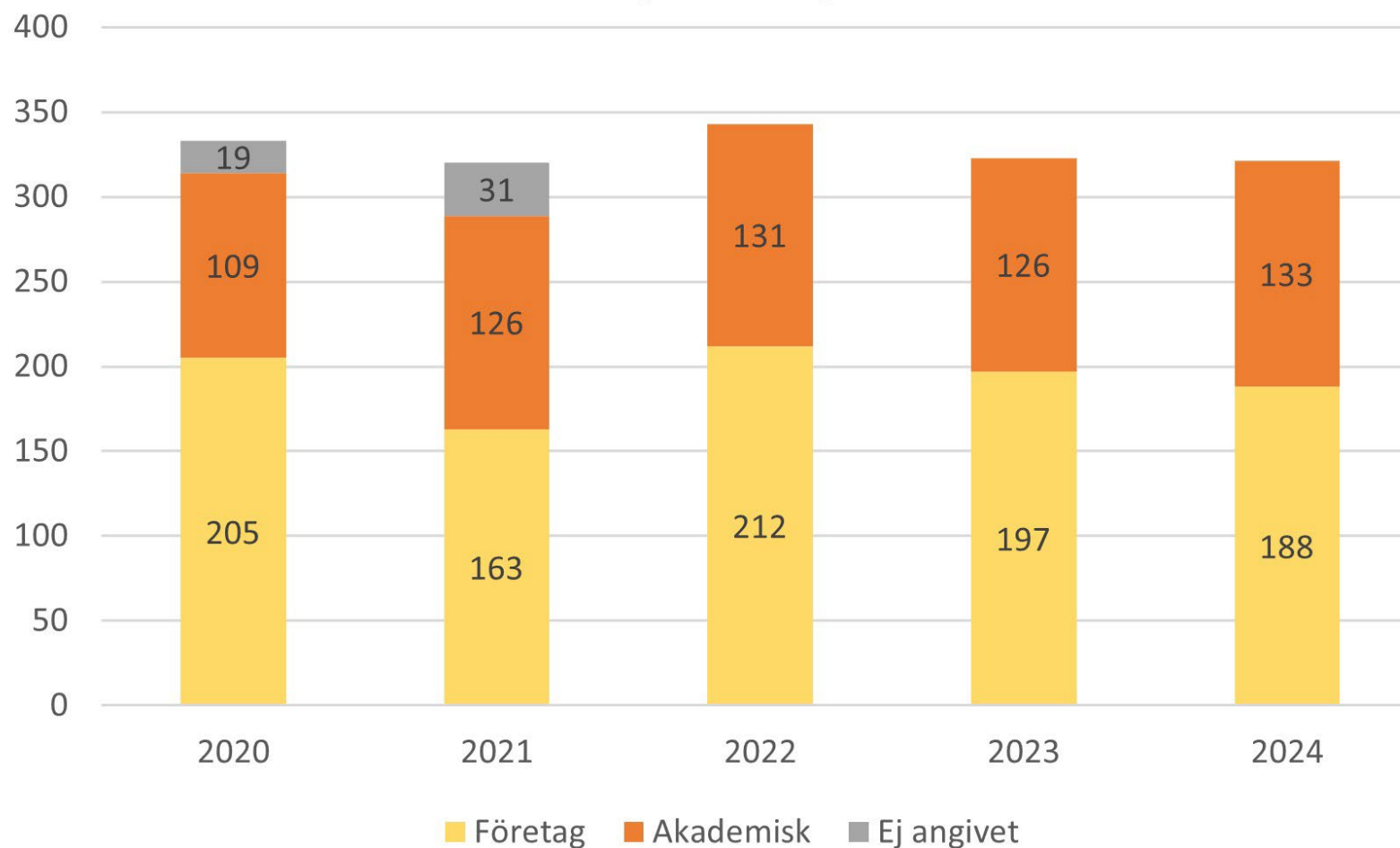
Antalet inrapporterade studier per år

Antal inrapporterade studier (2018-2024)

Kliniska läkmedelsprövningar 2020-24

Kliniska studier Sverige, ny styrgrupp

Deltagare från Mellansverige:

Mats Karlsson, Örebro

Björn Arvidsson, Uppsala

Katarina Wijk, Gävleborg + 14 regionerna

Andreas Muranyi Scheutz, Stockholm

Ann Ekberg Jansson, Västra Götaland

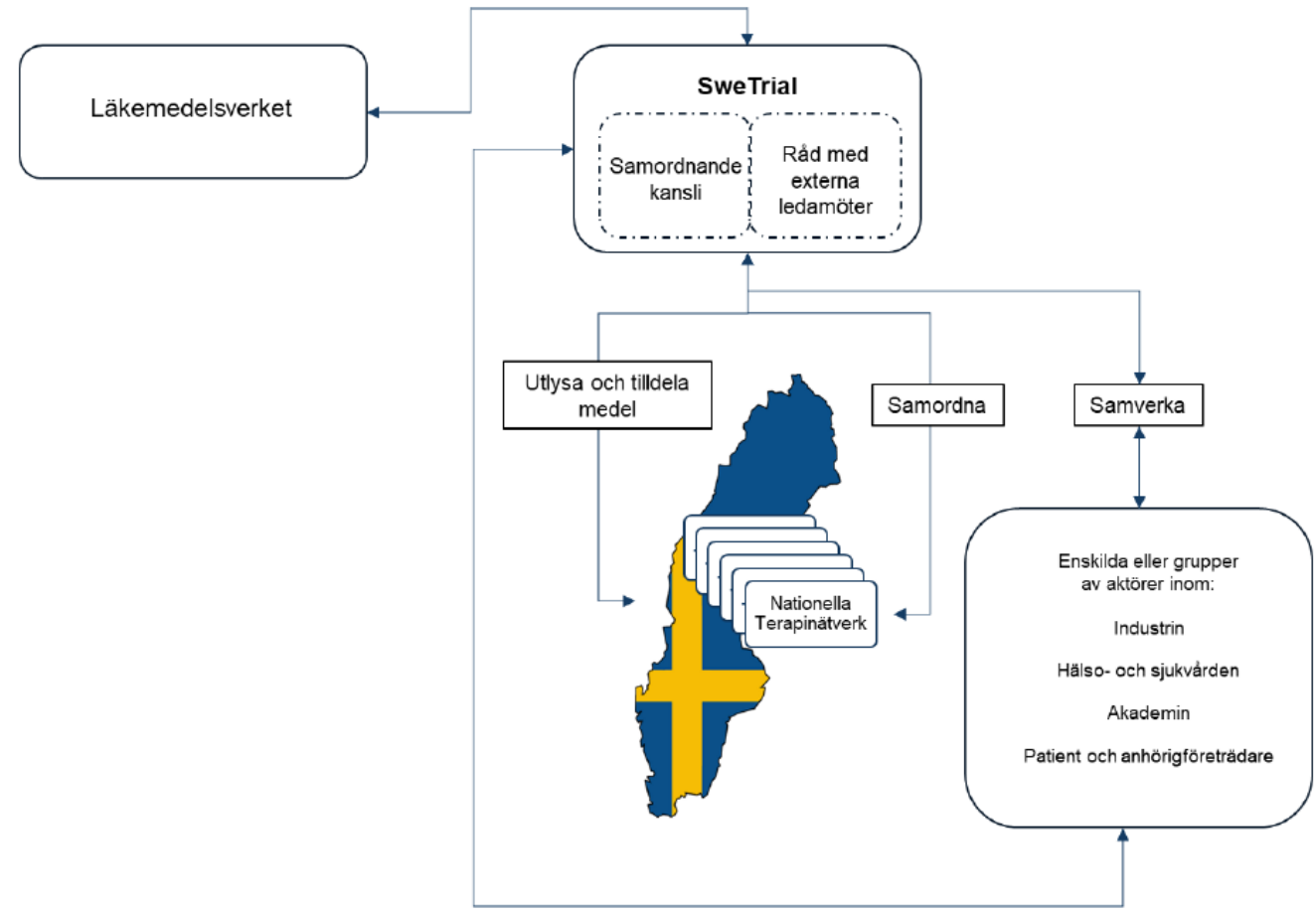
Göran Larsson, Västerbotten

Jesper Petersson, Skåne

SweTrial

- SweTrial föreslås organiseras som en funktion med ett samordnande kansli inom Läkemedelsverket direkt under generaldirektören
- Till det ska knytas ett råd vars ledamöter ska företräda aktörernas behov och intressen
- Regionerna föreslås i rådet representeras av:
 - Hälso- och sjukvårdsdirektörsnätverket
 - FoU-direktörsnätverket
 - NSG forskning och life science

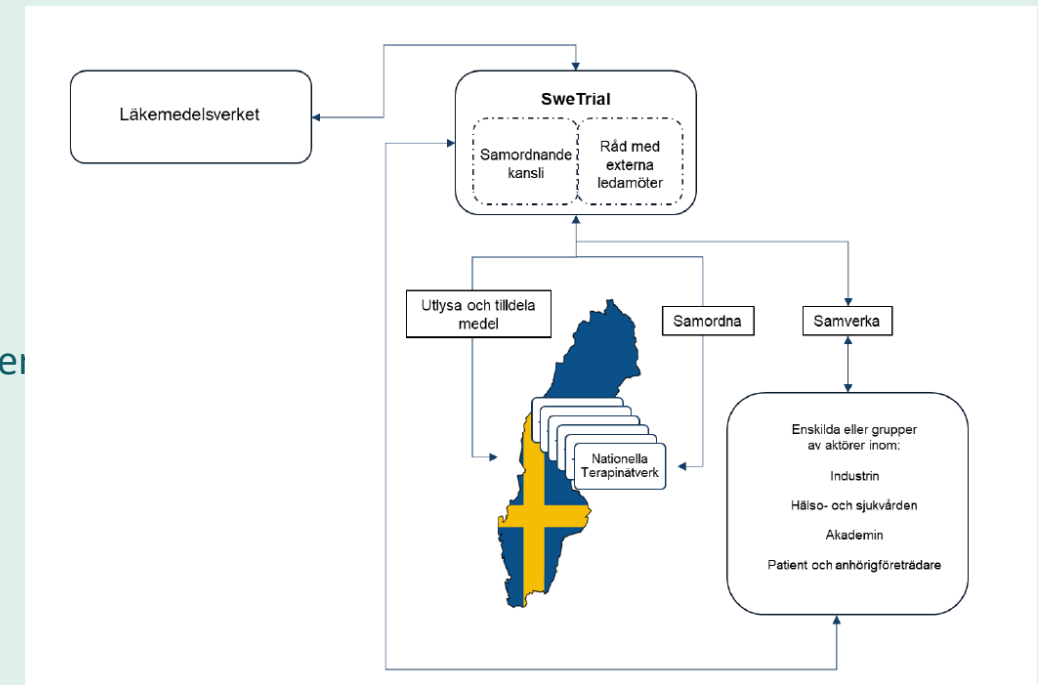
Regionerna bör formera och organisera sig!

Regionerna kraftsamlar gemensamt genom att:

- Samverka på nätverksnivå
 - Samarbete mellan FoU-nätverket och HSD
- FoU-direktörer ska identifiera befintliga prövarnätverk
 - Görs i samarbete med Kliniska Studier Sverige
 - FoU-nätverket bildar en arbetsgrupp som får i uppdrag att initiera

Arbetsgruppen kan bestå av de fyra FoU-direktörer

- **Katarina Wijk, Mellansverige**
- Jesper Petersson, Södra
- Ann Ekberg Jansson, Västra
- Beatrice Melin, Norr

Forskning i samverkan 2024 – 2025/05

- Under 2024–2025 har forskningen i Mellansverige fokuserat på ex. psykiska hälsa, avancerad genanalys, astmahantering, gallstensvård, kärlscreening och innovativa rehabiliteringsmetoder.
- **Genom gemensamma studier** över regiongränser har forskarna tagit fram ny evidens som stärker prevention, diagnos och behandling inom en rad medicinska områden.
- **För patienterna innebär detta** snabbare och säkrare diagnoser, mer individanpassad behandling och tryggare uppföljning i vården. Forskningen leder till bättre livskvalitet, minskad sjukdomsbörda och ökad säkerhet. Samarbetet ger vårdpersonal bättre verktyg att möta patienters behov med evidensbaserade lösningar.

